Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

**UDKAST**
(Version 19. november 2026)

**Forslag**

til

Lov om ændring af lov om jagt og vildtforvaltning

(Bemyndigelse til at fastsætte regler om tilladelsesbaseret jagt, herunder kvotejagt, på ulv og visse andre vildtarter og statens regulering af personfarlige problemulve på privat ejendom m.v.)

**§ 1**

I lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 639 af 26. maj 2023, som ændret ved § 12 i lov nr. 322 af 2. april 2024, § 3 i lov nr. 654 af 11. juni 2024 og § 5 i lov nr. 263 af 11. februar 2026, foretages følgende ændringer:

**1.** *§ 5* affattes således:
»**§ 5.** Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at visse vildtarter, herunder ulv, i nærmere bestemte områder må jages under nærmere angivne rammer.«

**2.** Efter § 38 indsættes:
»**§ 38 a.** Ministeren for natur og dyrevelfærd har mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til enhver privat ejendom for at regulere problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker, jf. § 37, stk. 1, nr. 1. Ejendomsretten til en nedlagt problemulv efter 1. pkt. tilkommer ministeren eller den, som ministeren bemyndiger til at udføre foranstaltningen.«

**3.** *§ 52 c, stk. 1,* affattes således:
»Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra myndigheder om forhold, som er omfattet af denne lov, af regler udstedt i medfør af denne lov eller af EU-retsakter om forhold omfattet af loven, skal foregå digitalt.«

**4.** I *§ 52 c* indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»*Stk. 2.* Ministeren kan fastsætte regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af digitale selvbetjeningsløsninger, bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

**§ 2**

Loven træder i kraft den 1. juli 2027.

UDKAST

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

**UDKAST**
(Version 19. november 2026)

*Bemærkninger til lovforslaget*

*Almindelige bemærkninger*

Indholdsfortegnelse


| | |
|---|---|
| 1. | Indledning |
| 2. | Lovforslagets hovedpunkter |
| 2.1. | Bemyndigelse til at fastsætte regler om tilladelsesbaseret jagt, herunder kvotejagt, på ulv og visse andre vildtarter |
| 2.1.1. | Gældende ret |
| 2.1.2. | Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds overvejelser |
| 2.1.3. | Den foreslåede ordning |
| 2.2. | Regulering af personfarlige problemulve på privat ejendom |
| 2.2.1. | Gældende ret |
| 2.2.2. | Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds overvejelser |
| 2.2.3. | Den foreslåede ordning |
| 2.3. | Bemyndigelse til at fastsætte regler om digital kommunikation m.v. |
| 2.3.1. | Gældende ret |
| 2.3.2. | Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds overvejelser |
| 2.3.3. | Den foreslåede ordning |


UDKAST

| | |
|---|---|
| 3. | Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige |
| 4. | Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. |
| 5. | Administrative konsekvenser for borgerne |
| 6. | Klimamæssige konsekvenser |
| 7. | Miljø- og naturmæssige konsekvenser |
| 8. | Forholdet til EU-retten |
| 9. | Hørte myndigheder og organisationer m.v. |
| 10. | Sammenfattende skema |


## 1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at sikre en fremadrettet forvaltningsmæssig forsvarlig ramme for tilladelsesbaseret bestandsregulering af vildt, herunder ulv, og regulering på privat ejendom af ulve, der udgør en væsentlig fare for mennesker.

I henhold til § 1 i lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 639 af 26. maj 2023, som ændret ved § 12 i lov nr. 322 af 2. april 2024, § 3 i lov nr. 654 af 11. juni 2024 og § 5 i lov nr. 263 af 11. februar 2026 (herefter benævnt jagt- og vildtforvaltningsloven), er lovens formål at sikre arts- og individrige vildtbestande og skabe grundlag for en bæredygtig forvaltning heraf. Dette skal bl.a. nås ved at regulere jagten, således at den sker efter økologiske og etiske principper og under varetagelse af hensynet til beskyttelse af vildtet, herunder især af sjældne og truede arter. Den retlige regulering af jagtens omfang sker i dag fortrinsvis ved fastsættelse af jagttider, herunder ophævelse af jagttider (jagtforbud) for de enkelte vildtarter. Udøvelsen af jagten er herudover baseret på overholdelse af ikke-juridisk bindende jagtetiske regler.

Med lovforslaget foreslås som det første en nyaffattelse af jagt- og vildtforvaltningslovens § 5, således at denne fremadrettet vil bemyndige ministeren for natur og dyrevelfærd til at kunne fastsætte regler om, at visse vildtarter, herunder ulv, i nærmere bestemte områder må jages under nærmere angivne rammer. Ministeren vil herved få et bredt virkemiddel til at regulere jagt på visse vildtarter - fx for fåtallige arter, hvor der er behov for løbende styring af antallet af nedlagte individer, og for arter hvor der er behov for styring af køns- og aldersfordeling af nedlagte individer. Den foreslåede bestemmelse og udmøntningen heraf vil være af mindre indgribende karakter end en alternativ håndtering gennem

fastsættelse af regler om enten meget korte jagttider eller et egentligt jagtforbud for visse vildtarter. Forslaget skal bidrage til at sikre en bæredygtig jagt på visse vildtarter, fx ulv og kron- og dåvildt, ved anvendelse af forskellige variationer og konstellationer af tilladelsesbaseret jagt, herunder forskellige former for kvotejagt og dertilhørende eventuelle arealkrav.

Baggrunden for denne del af lovforslaget er for det første at sikre, at bestemmelsen fremadrettet kan anvendes til at fastsætte regler om jagt på ulve, når en sådan vil være forenelig med EU-retten, herunder navnlig artikel 14 i habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter) og dertilhørende domspraksis fra EU-Domstolen. Det er forventningen, at det bliver aktuelt at indføre jagt på ulv i løbet af 2027, da det formodes, at de fornødne detaljerede og pålidelige overvågningsdata, som giver et overblik over ulvebestanden, deres levesteder og den samlede bestandsudvikling, og dokumentation for at bestanden fortsat bevæger sig mod en gunstig bevaringsstatus, foreligger på dette tidspunkt.

Ulven er ved Europa-Parlamentet og Rådets direktiv (EU) 2025/1237 af 17. juni 2025 om ændring af Rådets direktiv 92/43/EØF for så vidt angår beskyttelsesstatus for ulven (*Canis Lupus*), blevet nedlistet fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttet) til bilag V (beskyttet). Nedlistningen har medført et lempet beskyttelsesniveau for ulven i EU, der medfører en øget frihed for medlemsstaterne til at regulere ulven, herunder fx ved at indføre tilladelsesbaseret kvotejagt på ulven. Medlemsstaterne er dog fortsat forpligtigede til at sikre en gunstig bevaringsstatus for ulven efter habitatdirektivet.

Baggrunden for denne del af lovforslaget er for det andet, at Den Regionale Hjortevildtgruppe på Bornholm, der er nedsat under Vildtforvaltningsrådet, har ønsket at iværksætte et pilotprojekt om kvotebaseret jagt på dåvildt på Bornholm. Vildtforvaltningsrådet, der er det rådgivende organ for ministeren for natur og dyrevelfærd i spørgsmål om jagt og vildtforvaltning, støtter enstemmigt op om forsøget, idet et pilotprojekt kan bidrage til at afprøve nye værktøjer og tilgange i forvaltningen af dåvildt. Pilotprojektet indebærer anvendelse af "åben kvotejagt", hvor der fastsættes en samlet fælleskvote for de jagtberettigede for det samlede antal dåvildt, der i alt må nedlægges, og en begrænsning af antallet af dåhjorte større end spidshjort, der må nedlægges pr. påbegyndt 100 ha. Formålet med projektet er grundlæggende at sikre en øvre grænse for det jagtlige udtag af bestanden fordelt på køn og alder og samtidig sikre en hensigtsmæssig fordeling af udtaget mellem de deltagende jægere.

Det forventes, at ministeren for natur og dyrevelfærd vil udnytte den foreslåede bemyndigelse til bl.a. at fastsætte materielle regler om jagtens udførelse, fx tilladte jagtarealer, perioder og kvoter, herunder eventuelle begrænsninger i antallet af vildt, der må nedlægges indenfor et nærmere afgrænset areal. Det er ambitionen at sikre, at den danske ulvebestand ikke er større end nødvendigt for at overholde Danmarks EU-retlige forpligtelser.

Lovforslaget indeholder desuden et forslag til en ny bestemmelse, der bemyndiger ministeren til at kunne regulere problemulve, der befinder sig på privat ejendom, uden grundejerens forudgående

godkendelse, når det vurderes, at ulvene udgør en væsentlig fare for mennesker i henhold til hensynet i jagt- og vildtforvaltningslovens § 37, stk. 1, nr. 1. Det er hensigten med bestemmelsen, at den skal anvendes til at regulere de problemulve, der udviser en direkte farlig adfærd mod mennesker. Dette kan bl.a. være tilfældet, hvis en ulv som følge af en atypisk adfærd har angrebet et menneske.

Endvidere skal den foreslåede bestemmelse kunne anvendes til at regulere problemulve, der viser tydelige tegn på manglende skyhed overfor mennesker, og hvor det af myndighederne vurderes, at ulvens tilvænning til mennesker (habituering) er fremskreden i en sådan grad, at ulven udgør en væsentlig fare for mennesker. En fremskreden tilvænning ses bl.a. ved en høj hyppighed af tilfælde, hvor ulven kommer tæt på mennesker, herunder hvor ulven er opsøgende, ikke trækker sig ved tæt kontakt, eller hvor den er vanskelig at bortskræmme.

Formålet med denne del af lovforslaget er at bemyndige ministeren til at kunne sikre hurtig regulering af problemulve på privat ejendom uden forudgående dialog og høring af grundejeren, når det vurderes, at ulvene udgør en væsentlig fare for mennesker.

Endelig foreslås en nyaffattelse af § 52 c, stk. 1, i jagt- og vildtforvaltningsloven, samt et nyt stk. 2 i § 52 c. Med nyaffattelsen af § 52 c, stk. 1, foreslås det, at ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om digital kommunikation udvides til al kommunikation, uanset om denne foregår i medfør af lovens regler, regler udstedt i medfør af loven eller i medfør af EU-retsakter omfattet af loven. Det nye stk. 2 er foreslået af hensyn til at tydeliggøre, at ministeren kan fastsætte regler om pligt til anvendelse af digitale selvbetjeningsløsninger, bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lign.

## 2. Lovforslagets hovedpunkter

### *2.1. Bemyndigelse til at fastsætte regler om tilladelsesbaseret jagt, herunder kvotejagt, på ulv og visse andre vildtarter*

#### *2.1.1. Gældende ret*

Efter jagt- og vildtforvaltningslovens § 3, stk. 1, må jagt kun drives på vildt, der er fastsat jagttid for, og kun inden for den jagttid, der er fastsat for arten. Efter lovens § 3, stk. 2, kan ministeren for natur og dyrevelfærd fastsætte jagttid for de enkelte vildtarter ud fra fem principper, herunder at der ikke bør fastsættes jagttid på sjældne eller truede arter, og at arter, der generelt eller lokalt har et utilfredsstillende lavt bestandsniveau, bør beskyttes. Efter lovens § 3, stk. 3, kan ministeren for natur og dyrevelfærd fastsætte regler, der udvider, begrænser eller ophæver jagttiden for de enkelte vildtarter inden for nærmere afgrænsede områder samt på fiskeriterritoriet eller dele heraf.

Bemyndigelserne i § 3, stk. 2 og 3, er udmøntet ved regler fastsat i bekendtgørelse nr. 470 af 17. maj 2024 om jagttid for visse pattedyr og fugle m.v. Denne bekendtgørelse fastsætter bl.a. forskellige jagttider for henholdsvis hjorte, hundyr og kalve af kronvildt og dåvildt. Den fastsætter endvidere såvel

generelle jagttider, jf. bilag 1 i bekendtgørelsen, som lokale jagttider, der fraviger eller ophæver de generelle jagttider inden for nærmere afgrænsede områder, herunder for kron- og dåvildt, jf. henholdsvis bilag 3 og 4.

Efter jagt- og vildtforvaltningslovens § 4, stk. 1, må jagt kun finde sted i tiden fra solopgang til solnedgang. Efter lovens § 4, stk. 2, kan ministeren for natur og dyrevelfærd for visse bestemte vildtarter fastsætte regler, der udvider eller begrænser det tidsrum, der er nævnt i § 4, stk. 1. Reglerne kan omfatte hele landet, nærmere afgrænsede områder, fiskeriterritoriet eller dele heraf.

Bemyndigelsen i § 4, stk. 2, er udmøntet ved regler fastsat i § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 470 af 17. maj 2024 om jagttid for visse pattedyr og fugle m.v., for så vidt angår ænder, gæs, husskade og krage samt for kronvildt, hvor andet tidsrum er fastsat ved lokal jagttid i bekendtgørelsens bilag 3.

Det følger af jagt- og vildtforvaltningslovens § 5, at ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at visse vildtarter i nærmere bestemte områder kun må jages efter tilladelse fra ministeren.

Det fremgår af bemærkningerne til jagt- og vildtforvaltningslovens § 5, at den nuværende bemyndigelse heri er indført ud fra et hensyn til, at det på et tidspunkt kan blive aktuelt at indhøste erfaringer med forvaltning af lokale bestande af fx kronvildt ved hjælp af licensordninger. Det fremgår endvidere, at tilladelserne kan begrænses med hensyn til dyrenes antal, køn og alder, samt at der ved fastlæggelse af kvoterne skal tages hensyn til bestandens størrelse, artens levevilkår i de enkelte områder, den skade den pågældende vildtart evt. forvolder, og størrelsen af den jagtberettigedes areal, jf. Folketingstidende 1992-93, tillæg A, spalte 608-609.

Bemyndigelsen i lovens § 5 har ikke tidligere været anvendt og er p.t. heller ikke udnyttet.

I forbindelse med vedtagelsen af lov om jagt og vildtforvaltning i 1993 udarbejdede Vildtforvaltningsrådet en standard for god jagtskik. Standarden indeholder bl.a. de etiske regler for jagtudøvelse, som ifølge forarbejderne til loven i nogen udstrækning ligger til grund for selve lovens tekst. Standarden indeholder også en række regler, som angiver retningslinjer for, hvilke moralske forpligtelser jægeren har til bl.a. at udføre vildtpleje og drive en i forhold til vildtet skånsom jagt. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget om jagt og vildtforvaltning, at man imidlertid ikke fandt det hensigtsmæssigt at optage sådanne jagtetiske regler direkte som en del af loven eller at udstede en bekendtgørelse herom, jf. Folketingstidende 1992-93, tillæg A, spalte 599. Overholdelsen af de jagtetiske regler er således af betydning for såvel opnåelsen af lovens formål, som for fortolkningen heraf og af lovens anvendelsesområde.

### *2.1.2. Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds overvejelser*

I Danmark er forvaltningen af jagt på vildt i dag baseret på tidsmæssige begrænsninger (jagttid fastsat efter lovens § 3, stk. 2) og ikke på kvantitative styringsmekanismer (fx der tillades kun afskydning af 500 af en vildtart). Der fastsættes således alene en jagttid, som udgør den periode, hvori de respektive

arter må jages, men der er som udgangspunkt ingen begrænsning af antallet af vildt af den pågældende art, der må nedlægges.

Ved anvendelse af jagttid kan det faktiske udtag af bestandene således først konstateres efter endt jagtsæson, når jægerne har indberettet til vildtudbyttestatistikken. Ved udelukkende at forvalte bestande af vildt via jagttid, har myndighederne ikke tilstrækkelig kontrol over det samlede antal dyr, der nedlægges, eller den præcise alders- og kønsfordeling heraf. I Danmark har denne form for forvaltning over tid medført meget store bestande af hjortevildt og mangel på ældre hjorte (då- og kronvildt af hankøn) i bestandene.

En fremadrettet forvaltning af jagt på ulve, der alene baseres på tidsmæssige begrænsninger (almindelig jagttid fastsat efter lovens § 3, stk. 2 og 3), vurderes ikke at være gennemførlig. Modsat andre vildtbestande, der underlægges jagt i Danmark, er der tale om en numerisk meget lille bestand, og da almindelig jagttid ikke muliggør tilstrækkelig kontrol med det samlede antal ulve, der nedlægges, kan det ikke sikres, at jagt på ulv er i overensstemmelse med habitatdirektivet. En jagttid af blot få timers varighed kan potentielt medføre, at ulvebestanden lokalt og eller nationalt decimeres ud over det, habitatdirektivet tillader.

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd vurderer, at en fremadrettet forvaltning af jagt på større klovbærende vildt, som då- og kronvildt, der alene baseres på tidsmæssige begrænsninger (almindelig jagttid fastsat efter lovens § 3, stk. 2 og 3), ikke er hensigtsmæssig. Det er på baggrund af erfaring med anvendelsen af denne form for forvaltning i Danmark og bl.a. Sverige, at en sådan forvaltning vil medføre, at der nedlægges uforholdsmæssigt mange hjorte (handyr) og relativt få hundyr og kalve, bl.a. fordi hjortene udgør attraktive trofæer. En kort jagttid på hjorte forventes ikke alene at kunne løse denne udfordring, da jagtintensiteten forventeligt vil højnes tilsvarende. For arter som då- og kronvildt medfører denne form for forvaltning typisk en kraftig bestandstilvækst i bestandene, da afskydning af hjorte (handyr) ikke udgør en begrænsende faktor for populationstilvækst. En kvotejagt vil give en bedre forvaltningsmæssig ramme til at sikre en sund bestandssammensætning og bedre mulighed for at styre bestandens størrelse og heraf følgende skader på afgrøder.

En fremadrettet forvaltning af jagt på fåtallige arter som ulv, der alene baseres på kvantitative styringsmekanismer i form af individuelt tildelte kvoter til jægere, vil være stærkt risikabel, idet jagtudtaget for sådanne arter i sagens natur vil skulle være ret begrænset. Det er ved en sådan forvaltning vanskeligt at styre det præcise udtag af en given art indenfor en given jagtsæson, fordi det er vilkårligt i hvilket omfang, den enkelte kvoteholder udnytter sin kvote. Erfaringer fra andre lande, der anvender kvoteordninger for forskellige vildtarter i dag, viser, at ordninger med individuelle kvoter ofte medfører mindre nedlagt vildt, end der er tildelt kvoter til. Der er derfor i disse lande udviklet en almindelig praksis for at udstede større kvoter, end hvad der svarer til det ønskede udtag (en såkaldt ”overbookning”) ud fra en formodning om, at det vil medføre et faktisk udtag, der samlet set er nærmere det ønskede udtag.

Anvendes ”overbookning” af individuelle kvoter på fåtallige arter som ulv, er der en risiko for, at der sker et større udtag end tilsigtet som kan påvirke bestandens mulighed for at opretholde sig selv på

lang sigt i strid med reglerne i habitatdirektivets artikel 14. Dette skal ydermere ses i det lys, at jagtarealer i Danmark kan være helt ned til 1 ha, hvor man i andre lande normalt arbejder med jagtarealer på flere 100 ha, hvilket forstærker udfordringen med individuelt tildelte kvoter og subsidiært vil medføre en omfattende administration.

Endvidere kan det i forbindelse med ordninger med individuelt tildelte kvoter, hvor jagten omfatter få individer (fx 5) og mange ejendomme (fx 20.000), være vanskeligt at fordele individuelle kvoter på en måde, som vil blive opfattet som retfærdig for jægerne. Det er ministeriets vurdering, at det i praksis ikke vil være administrativt hensigtsmæssigt at indrette en jagtordning med udgangspunkt i sådanne kvoter.

Et enigt Vildtforvaltningsråd har på anmodning fra ministeren (som led i et arbejde relateret til adaptiv hjortevildtforvaltning) besluttet at indstille et pilotprojekt til ministeren om kvotebaseret jagt på dåvildt på Bornholm. Pilotprojektet, som er udviklet af lokale interessenter på Bornholm, indebærer anvendelse af "åben kvotejagt", hvor der fastsættes en samlet fælleskvote for de jagtberettigede, og en begrænsning af antallet af dåhjorte større end spidshjort, der må nedlægges pr. påbegyndt 100 ha.

Ved "åben kvotejagt" forstås i almindelighed jagt, hvor der ikke tildeles individuelle kvoter, men i stedet fastsættes en samlet fælleskvote, hvorefter jagten er fri for alle deltagende jægere, indtil kvoten er opbrugt. Baseret på forudgående bestandsoptællinger beslutter myndigheden på forhånd, hvor mange dyr af forskelligt køn og alder, som må nedlægges i et givent område. De deltagende jægere er forpligtiget til at rapportere nedlagte dyr øjeblikkeligt, samt at holde sig løbende orienteret om, hvor mange dyr, som er tilbage på kvoten. Når kvoten er opfyldt, lukker jagten. Åben kvotejagt anvendes i dag i Sverige i forbindelse med jagt på bl.a. ulv og los.

En fremadrettet forvaltning, som er baseret på åben kvotejagt, vil gøre det muligt at styre jagtudtaget af en given art mere præcist, herunder fordelingen af alder og køn. En sådan forvaltning vil derfor være egnet i forbindelse med jagt på fåtallige arter, som fx ulv, og generelt for jagt på arter, hvor der er behov for at kunne styre det præcise udtag på køns- og aldersniveau. Det er endvidere Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds vurdering, at anvendelse af åben kvotejagt kan tilrettelægges således, at det løbende kan sikres, at den danske ulvebestand ikke er større end nødvendigt for at overholde Danmarks EU-retlige forpligtelser.

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd har overvejet, om der med hjemmel i den gældende bestemmelse i lovens § 5 kan indføres en åben kvotejagt, som samtidig er underlagt en række materielle krav til jagtens udførelse (fx en begrænsning i antallet af vildt, der må skydes pr. ha). Ministeriet har ligeledes overvejet, om der med hjemmel i bestemmelsen kan indføres tilladelsesbaseret jagt på ulve. Det er vurderingen, at bestemmelsens ordlyd og forarbejder efterlader en væsentlig tvivl om bemyndigelsens rækkevidde. Dette er bl.a. som følge af forarbejdernes begrænsede omfang og klarhed, at bestemmelsen blev indført tilbage i 1993, samt at ulvens genkomst som vildtart i Danmark først skete i 2012. Endvidere bemærkes, at bemyndigelsen ikke tidligere har været udmøntet, hvorfor der ikke findes fortolkningsbidrag i form af praksis. Det er derfor vurderingen, at der bør tilvejebringes et klart hjemmelsgrundlag til indførelse af tilladelsesbaseret jagt, herunder kvotejagt, på ulve, og hjortevildt.

*2.1.3. Den foreslåede ordning*

Med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås en nyaffattelse af § 5 i lov om jagt og vildtforvaltning, således at det præciseres, at ministeren for natur og dyrevelfærd vil kunne fastsætte regler om tilladelsesbaseret jagt på visse vildtarter, herunder ulv, i nærmere bestemte områder, der bl.a. kan være underlagt registrerings- og indberetningspligter samt begrænsninger i antallet af vildt, der må nedlægges pr. ha.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren kunne indføre tilladelsesbaseret jagt, herunder kvotejagt, i udvalgte områder for de vildtarter, hvor der af hensyn til bl.a. den køns- og aldersmæssige balance i bestanden er behov for at sikre et mere præcist geografisk og differentieret udtag af vildtarten, end hvad der er muligt at opnå ved anvendelse af almindelig jagttid. En tilladelsesbaseret kvotejagt skal således anses som en undtagelse til udgangspunktet om, at vildtarter forvaltes via jagttider efter regler udstedt i medfør af lovens § 3, stk. 2 og 3, når der af hensyn til bestandene er behov for en højere grad af præcision i det samlede jagtlige udtag (det antal af vildt, herunder alders- og kønsmæssigt, der udtages fra bestandens samlede antal).

Med den foreslåede bestemmelse præciseres det, at ministeren vil kunne fastsætte regler om tilladelsesbaseret jagt, herunder kvotejagt, på ulve. Foranstaltninger om jagt på ulve skal ske i overensstemmelse med EU-retten, herunder navnlig artikel 14 i habitatdirektivet og dertilhørende domspraksis fra EU-Domstolen. Det er derfor en forudsætning for iværksættelse af foranstaltninger om jagt på ulve, at dette ikke hindrer opretholdelse eller genopretning af en gunstig bevaringsstatus for ulvebestanden i Danmark. Der kan på baggrund af den foreslåede bestemmelse bl.a. fastsættes bestemmelser om perioder og områder for jagt på ulve, måder for hvordan ulve kan jages og indførelse af kvoter m.v.

Det er ministeriets forventning at udnytte bemyndigelsen til at fastsætte regler om tilladelsesbaseret åben kvotejagt på ulve, så snart der foreligger det tilstrækkelige data- og vidensgrundlag herfor.

Med den foreslåede ordning vil reguleringen af den danske ulvebestand kunne tilrettelægges således, at det løbende sikres, at den danske ulvebestand ikke er større end nødvendigt for at overholde Danmarks EU-retlige forpligtelser. Det er ambitionen at sikre, at den danske ulvebestand ikke er større end nødvendigt for at overholde Danmarks EU-retlige forpligtelser.

Hensynet til at forebygge fremtidige problemulve vil indgå som et af flere parametre ved tilrettelæggelse af jagt på ulve.

Ved problemulve forstås almindeligvis ulve, som mangler instinktiv skyhed overfor mennesker, ulve der færdes i byområder, trods forsøg på bortskræmning, ulve der er til fare for mennesker, ulve der angriber hunde, samt ulve der angriber husdyr bag ulvesikrede hegn.

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd har ligeledes til hensigt at anvende bemyndigelsen til at gennemføre et pilotprojekt med en tilladelsesbaseret åben kvotejagt på dåvildt på Bornholm. Det er forventningen, at pilotprojektet vil være underlagt nærmere materielle krav for jægerne samt for jagtens

udførelse og omfang, herunder bl.a. regler om registrerings- og indberetningspligter samt, at der for den enkelte ejendom maksimalt må nedlægges én dåhjort større end spidshjort pr. påbegyndt 100 ha (arealkrav).

### *2.2. Regulering af personfarlige problemulve på privat ejendom*

#### *2.2.1. Gældende ret*

Miljøministeren (nu ministeren for natur og dyrevelfærd) har efter § 38, stk. 1, i jagt- og vildtforvaltningsloven, bemyndigelse til at pålægge en grundejer at foretage nærmere angivne foranstaltninger til varetagelse af de hensyn, der er nævnt i lovens § 37, stk. 1, nr. 1-5.

Ved "nærmere angivne foranstaltninger" forstås i praksis regulering (herunder bekæmpelse) af vildt til varetagelse af de hensyn, der følger af lovens § 37, stk. 1, nr. 1-5. Disse omfatter bl.a. hensynet til at imødegå fare for mennesker eller menneskers sundhed, jf. § 37, stk. 1, nr. 1, risiko for smitte af mennesker eller dyr, jf. § 37, stk. 1, nr. 2, og at hindre omfattende skader på bebyggelse, afgrøder, husdyr, skove, fiskeopdræt eller fiskeri- og vandområder, jf. § 37, stk. 1, nr. 5.

Ministeren har således med bestemmelsen i § 38, stk. 1, bemyndigelse til at påbyde en grundejer at nedlægge vildt, der befinder sig på vedkommendes ejendom, når det er nødvendigt af hensyn til et eller flere af de hensyn, der følger af § 37, stk. 1, nr. 1-5. Det kan for eksempel være nødvendigt at påbyde grundejeren at bekæmpe vildsvin, der er smittet med afrikansk svinepest, af hensyn til at undgå smitte af husdyr, jf. lovens § 37, stk. 1, nr. 2.

Ministerens bemyndigelse i bestemmelsen i § 38, stk. 1, til at pålægge en grundejer at foretage foranstaltninger, samt ministerens bemyndigelse i bestemmelsen i § 38, stk. 2, til at lade denne foranstaltning udføre, er i praksis delegeret til Naturstyrelsen og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Naturstyrelsen har fået delegeret bemyndigelserne, jf. § 38, for så vidt angår vildt, der er fastsat jagttid for, jf. § 13, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 269 af 6. marts 2020 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Naturstyrelsen, herunder Kystdirektoratet. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har fået delegeret bemyndigelserne, jf. § 38, for så vidt angår vildt, der ikke er fastsat jagttid for, jf. § 28, nr. 9, i bekendtgørelse nr. 1514 af 25. juni 2021 om delegation af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen.

Et påbud efter § 38, stk. 1, anses som en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, hvorved de almindelige forvaltningsretlige regler og principper finder anvendelse. Dette betyder bl.a., at grundejeren skal varsles og partshøres, inden påbuddet udstedes. Naturstyrelsens og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs afgørelser om påbud efter § 38, stk. 1, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. § 28 i bekendtgørelse nr. 269 af 6. marts 2020 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Naturstyrelsen, herunder Kystdirektoratet, og § 47, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1514 af 25. juni 2021 om delegation af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen.

Den grundejer, der har fået meddelt et påbud efter § 38, stk. 1, skal efterkomme dette i overensstemmelse med dets indhold samt de relevante regler i jagt- og vildtforvaltningsloven og de

UDKAST

regler, der er udstedt i medfør af loven, herunder bekendtgørelse nr. 708 af 27. august 2026 om vildtskader og bekendtgørelse nr. 1479 af 5. december 2023 om våben og ammunition der må anvendes til jagt m.v.

Miljøministeren (nu ministeren for natur og dyrevelfærd) har endvidere efter § 38, stk. 2, bemyndigelse til at foretage den foranstaltning, som er påbudt grundejeren, jf. § 38, stk. 1, hvis den af grundejeren ikke er foretaget inden for påbudsfristen. Den grundejer, der ikke efterkommer et meddelt påbud, jf. § 38, stk. 1, kan straffes med bøde, jf. § 54, stk. 1, nr. 8, i jagt- og vildtforvaltningsloven. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er voldt betydelig skade på de interesser, som jagt- og vildtforvaltningsloven har til formål at beskytte, jf. § 1, stk. 1, eller fremkaldt fare derfor, eller hvis der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, jf. § 54, stk. 2, i jagt- og vildtforvaltningsloven.

I praksis er der over de seneste 10 år (fra primo oktober 2016 til primo oktober 2026) udstedt i alt 44 påbud til grundejere efter lovens § 38, stk. 1. Disse påbud blev udstedt af Naturstyrelsen i perioden oktober 2016 til og med 2018 med henblik på regulering af vildsvin på private ejendomme for at imødegå risiko for smitte af tamsvin (husdyrbesætninger), herunder primært smitte med afrikansk svinepest. Naturstyrelsen har ikke anvendt bestemmelsen i § 38, stk. 2, i forbindelse med disse 44 påbud.

### *2.2.2. Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds overvejelser*

Det er Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds vurdering, at den gældende bestemmelse i lovens § 38 ikke er tilstrækkelig til at kunne håndtere de udfordringer, der kan opstå med de problemulve, der udgør en væsentlig fare for mennesker. På baggrund af ulvens genkomst som vildtart i Danmark i 2012, og den efterfølgende bestandsudvikling, kan der i visse tilfælde opstå situationer, hvor ulve udviser en problematisk adfærd over for mennesker som følge af, at ulvene har mistet deres naturlige skyhed og flugtreaktion. Det er ministeriets opfattelse, at det af hensyn til den offentlige sikkerhed og tryghed skal være muligt at regulere ulve straks, når disse vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker.

Som følge af den nødvendige sagsbehandlingstid til høring af grundejere og udstedelse af påbud efter den gældende § 38, stk. 1, er det ikke i dag muligt at regulere sådanne problemulve straks, når de befinder sig på privat ejendom. Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at der i lyset af den hidtidige og forventede udvikling i den danske ulvebestand bør tilvejebringes den fornødne hjemmel i jagt- og vildtforvaltningsloven til, at problemulve, der befinder sig på privat ejendom, kan reguleres straks og uden grundejerens forudgående godkendelse, når det vurderes, at ulvene udgør en væsentlig fare for mennesker i henhold til hensynet i jagt- og vildtforvaltningslovens § 37, stk. 1, nr. 1.

Ved problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker, forstås først og fremmest de ulve, der som følge af en atypisk adfærd har angrebet et menneske og derfor udviser en direkte farlig adfærd. Endvidere anses en problemulv for at udgøre en væsentlig fare for mennesker, når det

naturfagligt vurderes, at ulvens tilvænning til mennesker (habituering) er fremskreden i en sådan grad, at myndighederne samlet set vurderer, at ulven udgør en væsentlig fare for mennesker. En fremskreden tilvænning ses bl.a. ved en høj hyppighed af kontakt til mennesker og en manglende naturlig skyhed over for mennesker. Dette kan bl.a. komme til udtryk ved, at ulven er opsøgende overfor mennesker eller ikke flygter ved afstande mindre end 30 meter fra mennesker, som står fuldt synlige. Det bemærkes dog, at tilstedeværelse af hunde kan reducere ulvens naturlige flugtafstand, idet ulven anser hunde som en artsfælle.

Som eksempel på den nedre grænse for, hvornår en problemulv udgør en væsentlig fare for mennesker, kan nævnes den ulv, der blev reguleret den 13. august 2026 ved Nørre Nebel. Den pågældende ulv havde over længere tid tilvænnet sig mennesker (habituering) og blev hyppigt observeret tæt på mennesker uden at udvise tegn på naturlig skyhed (ulven blev bl.a. set løbe rundt i private haver med legende børn og forbi en hoppeborg uden for en restaurant). Denne adfærd illustrerer en progressiv habituering til menneskers tilstedeværelse, hvor ulven gradvist har mistet sin naturlige skyhed over for mennesker og dens naturlige flugtreaktion. På trods af at ulven ikke udviste en aggressiv eller truende adfærd, medførte dens tilstedeværelse dog en væsentlig og uforudsigelig sikkerhedsrisiko, hvorfor myndighederne vurderede, at ulven udgjorde en væsentlig fare for mennesker.

Ejendomsretten til en nedlagt problemulv, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker, bør tilkomme ministeren eller den, som ministeren bemyndiger til at foretage nedlæggelsen, hvilket vil udgøre en fravigelse af udgangspunktet efter den fortolkningspraksis, der følger af lovens § 14, stk. 1, om, at ejendomsretten tilkommer den, der er ejer af den pågældende ejendom eller den, der har brugsretten over ejendommen eller en midlertidig brugsret til jagtretten. Det er ministeriets vurdering, at dette sikrer en saglig incitamentsstruktur i forhold til regulering af problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker, og at myndighederne kan foretage de fornødne undersøgelser af nedlagte problemulve.

### *2.2.3. Den foreslåede ordning*

Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås indsættelse af en ny § 38 a i jagt- og vildtforvaltningsloven, hvorefter ministeren for natur og dyrevelfærd, mod behørig legitimation og uden retskendelse har adgang til enhver privat ejendom for at regulere de problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker i henhold til hensynet i lovens § 37, stk. 1, nr. 1.

Det foreslåede vil medføre, at ministeren mod behørig legitimation og uden retskendelse vil kunne skaffe sig adgang til enhver privat ejendom for at regulere en problemulv, der som følge af en atypisk adfærd tidligere har angrebet et menneske, eller hvis tilvænning til mennesker (habituering) i øvrigt er fremskreden i en sådan grad, at myndighederne samlet set vurderer, at ulven udgør en væsentlig fare for mennesker.

Adgang efter bestemmelsen forudsætter, at der er dokumentation for, at en ulv, der befinder sig på den pågældende ejendom, har angrebet et menneske, eller at det af myndighederne under ministeriet er

naturfagligt vurderet, at ulvens tilvænning til mennesker er fremskreden i en sådan grad, at regulering er nødvendig og proportional for at undgå angreb på mennesker.

Formålet med bestemmelsen er således, af hensyn til den offentlige sikkerhed og tryghed, at sikre den nødvendige hjemmel til straks at kunne regulere de problemulve, der befinder sig på en privat ejendom, og som udgør en væsentlig fare for mennesker. Udfordringen i dag, som det foreslåede løser, er, at sagsbehandling efter § 38 (herunder varsling, partshøring og efterfølgende påbud til grundejeren) de facto medfører en meget høj risiko for, at øjemedet forspildes, da ulve kan bevæge sig over mange km pr. døgn. For sagsbehandling efter § 38 henvises der til bemærkningerne under pkt. 2.1.2.

Det foreslåede vil endvidere medføre, at ejendomsretten til en nedlagt ulv efter bestemmelsen vil tilkomme ministeren eller den, som ministeren bemyndiger til at udføre foranstaltningen.

Ministeriet bemærker, at et eventuelt erstatningsansvar som følge af et økonomisk tab, som grundejeren lider ved den udførte foranstaltning, skal behandles efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

### *2.3. Bemyndigelse til at fastsætte regler om digital kommunikation m.v.*

#### *2.3.1. Gældende ret*

Ministeren for natur og dyrevelfærd har efter jagt- og vildtforvaltningslovens § 52 c, stk. 1, bemyndigelse til at fastsætte regler om, at anmeldelser, registreringer, ansøgninger og efterfølgende indberetninger i medfør af lovens regler eller regler udstedt i medfør heraf skal indsendes digitalt, og at kommunikation i forbindelse hermed skal foregå digitalt mellem ministeren og ansøgerne.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen, at denne giver mulighed for, at der kan fastsættes regler om, at ansøgninger om tilladelser og dispensationer efter reglerne i loven og de dertilhørende bekendtgørelser skal ske digitalt. Det følger endvidere af bemærkningerne, at der med bestemmelsen kan stilles krav om, at visse typer af ansøgninger, anmeldelser og registreringer vil skulle ske via et digitalt system, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 13 som fremsat, s. 23.

Bemyndigelsen er i dag udnyttet i bl.a. bekendtgørelse nr. 708 af 27. august 2026 om vildtskader, bekendtgørelse nr. 238 af 27. februar 2025 om jagttegn og bekendtgørelse nr. 1652 af 19. december 2017 om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredskaber.

Ministeren for natur og dyrevelfærd har endvidere efter forvaltningslovens § 32 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, bemyndigelse til at fastsætte regler om ret til at anvende digital kommunikation ved henvendelser til den offentlige forvaltning og om de nærmere vilkår herfor, herunder mulighed for at fravige formkrav i lovgivningen, der hindrer anvendelse af digital kommunikation. I de specielle bemærkninger til bestemmelsen fremgår det bl.a., at bemyndigelsen indebærer mulighed for at fastsætte regler, der giver borgerne ret til at benytte digital kommunikation ved henvendelser til det offentlige på områder, hvor dette ikke er muligt efter den gældende lovgivning m.v. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at der med § 32 a ikke er hjemmel til at fastsætte

bestemmelser, der udelukker andre kommunikationsformer end digital kommunikation (fx ved at fastsætte, at borgernes henvendelse til en offentlig myndighed alene kan ske ved brug af digital kommunikation), jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), tillæg A, s. 2067

### *2.3.2. Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds overvejelser*

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd vurderer, at der er behov for at ændre den gældende § 52 c, stk. 1, i jagt- og vildtforvaltningsloven, idet det efter ministeriets opfattelse ikke er hensigtsmæssigt, at denne kun bemyndiger ministeren til at kunne fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation for den kommunikation, der foregår mellem borgerne, virksomhederne og myndighederne om anmeldelser, registreringer, ansøgninger og indberetninger.

Obligatorisk digital kommunikation bidrager til at sikre en effektiv sagsbehandling af høj kvalitet, og bestemmelsen bør derfor efter ministeriets opfattelse formuleres således, at den kan omfatte al skriftlig kommunikation mellem borgerne, virksomhederne og myndighederne, uanset om denne foregår i relation til en konkret anmeldelse, registrering, ansøgning eller indberetning.

Ministeriet vurderer endvidere, at der er behov for at foretage en præcisering i § 52 c, således at det tydeligt fremgår af loven, at ministeren har bemyndigelse til at fastsætte regler om, at visse former for digital kommunikation skal ske via digitale selvbetjeningsløsninger, via bestemte it-systemer, ved brug af særlige digitale formater eller med digital signatur el.lign.

Derudover bemærkes det, at der i hovedparten af ministeriets love er indarbejdet tilsvarende bestemmelser, der bemyndiger ministeren for natur og dyrevelfærd til at fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation for al kommunikation mellem borgerne, virksomhederne og myndighederne, herunder om pligt til at anvende digitale selvbetjeningsløsninger og bestemte it-systemer m.v.

### *2.3.3. Den foreslåede ordning*

Med lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås en nyaffattelse af § 52 c, stk. 1, i lov om jagt og vildtforvaltning. Formålet med nyaffattelsen er først og fremmest at udvide bestemmelsens anvendelsesområde, således at denne fremadrettet vil omfatte alle former for skriftlig kommunikation mellem borgerne, virksomhederne og myndighederne, uanset om disse relaterer sig til en konkret anmeldelse, registrering, ansøgning eller indberetning. Ministeren kan med den foreslåede bestemmelse fastsætte regler om, at enhver skriftlig kommunikation om forhold omfattet af jagt- og vildtforvaltningsloven, der foregår mellem borgerne, virksomhederne og myndighederne, skal foregå digitalt.

Det er desuden formålet med nyaffattelsen, at det sikres, at ministeren vil kunne fastsætte regler om krav om digital kommunikation, når der kommunikeres om forhold angående EU-retsakter, der er omfattet af jagt- og vildtforvaltningsloven.

Endvidere vil der med den foreslåede nyaffattelse opnås en mere moderne ordlyd, der i højere grad svarer til den, der fremgår af tilsvarende bestemmelser i andre af ministeriets love, herunder gødskningsloven (lov nr. 759 af 8. september 2026 om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer og drivhusgasser m.v. i land- og skovbruget), naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024) og husdyrbrugloven (lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025).

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås indsættelse af et nyt stk. 2 i § 52 c i lov om jagt- og vildtforvaltning. Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at ministeren, som det er tilfældet med den gældende § 52 c, stk. 1, vil kunne fastsætte de nærmere regler om, hvordan digital kommunikation skal foregå, herunder ved at fastsætte krav om anvendelse af bl.a. digitale selvbetjeningsløsninger, bestemte it-systemer og digitale formater m.v.

## 3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd vurderer, at den forventede udnyttelse af bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 1, vil medføre statslige udgifter på 4,5 mio. kr. i 2027, faldende til 1,9 mio. kr. fra 2028 og frem. Udgifterne skyldes bl.a. øget sagsbehandling og vejledning af borgere, kontrol og tilsyn samt investering i it-anlæg.

Ministeriet vurderer endvidere, at bestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 2, vil medføre statslige udgifter på 0,57 mio. kr. i 2027 og frem.

Overordnet set vil den forventede udmøntning af bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 1, medføre flere sager for Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø og Naturstyrelsen.

Ministeriet vurderer, at den forventede udmøntning af bemyndigelsesbestemmelserne i lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, ikke vil medføre negative økonomiske konsekvenser for staten.

Ministeriet vurderer endvidere, at lovforslaget og udnyttelsen af bemyndigelserne heri ikke vil medføre merudgifter for kommunerne og regionerne.

For så vidt angår lovforslagets efterlevelse af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning, der følger af politisk aftale af 16. januar 2018 mellem Folketingets partier, vurderer ministeriet, at lovforslaget er i overensstemmelse hermed. Lovforslaget er dermed udformet, så det opfylder de generelle krav om at understøtte en hel eller delvis digital administration samt anvendelse af ny teknologi, som kan understøtte en bedre og mere effektiv offentlig opgaveløsning.

Ministeriet vurderer, at der ved udmøntningen af bemyndigelserne i lovforslagets § 1, nr. 1, 3 og 4, vil blive lagt vægt på det første princip om enkle og klare regler. I forhold til den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 2, hvorefter ministeren mod behørig legitimation og uden retskendelse har adgang til enhver privat ejendom for at regulere problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker, indeholder denne bestemmelse et nødvendigt konkret skøn i forhold til den væsentlige

fare for mennesker. Udøvelsen af dette skøn skal baseres på et fyldestgørende oplysningsgrundlag (officialprincippet), og der skal i den forbindelse lægges vægt på saglighed og proportionalitet. Dette bidrager til en mere ensartet administration, som er let at forstå for de involverede. Herved understøttes retssikkerheden for den enkelte, og der skabes gennemsigtighed i forhold til de bagvedliggende faglige og juridiske overvejelser.

Med hensyn til det andet princip om, at lovgivningen skal understøtte digital kommunikation med borgere og virksomheder vurderes det, at lovforslaget er i overensstemmelse med dette, idet ministeren for natur og dyrevelfærd bemyndiges til at fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation skal foregå digitalt og om hvilke typer af digital kommunikation, der skal anvendes (fx digitale selvbetjeningsløsninger, bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur eller lign.)

Samtidig skaber lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser grundlag for en automatisering og forenkling af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs bagvedliggende forretningsprocesser, hvilket vurderes at være i overensstemmelse med det tredje princip om at muliggøre automatisk sagsbehandling. Lovforslaget er formuleret "teknologineutralt" og kan således rumme implementering af nye og fremtidige teknologier.

Den foreslåede videreførelse af standardbestemmelser inden for Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds ressort vedrørende brug af digital kommunikation er et eksempel på efterlevelse af det fjerde princip om sammenhæng på tværs.

Vedrørende det femte princip om tryg og sikker datahåndtering bemærkes det, at der ved udmøntningen af bemyndigelsesbestemmelserne i lovforslagets § 1, nr. 1, 3 og 4, kun vil blive indsamlet de oplysninger, der er nødvendige for at opfylde bestemmelsernes formål. Indhentede data vil blive behandlet i overensstemmelse med gældende regler om bl.a. databeskyttelse og fortrolighed. På denne baggrund vurderes det, at princippet om tryg og sikker datahåndtering er fulgt.

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd vurderer, at den forventede udmøntning af lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser vil efterleve det sjette princip om brug af fælles offentlige løsninger. Dette skyldes, at der vil blive anvendt eksisterende offentlig infrastruktur i det omfang, det er muligt og hensigtsmæssigt.

Det forventes bl.a., at der skal anvendes MitID med henblik på at sikre en entydig identifikation af de borgere, der ønsker at deltage i tilladelsesbaseret kvotejagt. Endvidere vil Digital Post blive anvendt i forbindelse med skriftlig kommunikation med borgere via e-mail. Herudover forventes det, at udmøntningen vil kræve et nyt it-system, der forventes at følge nogenlunde samme logik som it-strukturen i ministeriets eksisterende system "VilReg", men i en opdateret IT-arkitektur. Det nye system skal anvendes til udstedelse af de relevante tilladelser baseret på indhentede oplysninger valideret via MitID samt på opfyldelse af foruddefinerede kriterier. Systemet forventes endvidere at skulle understøtte, at borgerne modtager og bekræfter at have gennemgået relevant information og vejledning fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Systemet skal desuden kunne

registrere borgernes telefonnumre med henblik på at sende og modtage SMS-beskeder om de løbende kvoter, herunder særligt når en fastsat kvote er opbrugt. Det forventes ligeledes, at der etableres en telefonisk selvbetjeningsløsning, så borgere, der er fritaget for digital post, kan orientere sig om kvoternes status.

I relation til det syvende princip om forebyggelse af snyd og fejl vurderer Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd, at lovforslaget giver de fornødne rammer for effektiv kontrol og forebyggelse af fejl og mangler. Det vurderes, at udmøntningen af bemyndigelserne vil baseres på videreudvikling af eksisterende systemer, hvilket muliggør en mere effektiv og sikker kontrol. Det vurderes derfor ikke, at lovforslaget eller udnyttelsen af bemyndigelserne heri vil øge risikoen for snyd eller fejl.

**4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.**

Med lovforslagets § 1, nr. 1, 3 og 4, foreslås en række bemyndigelsesbestemmelser, der i sig selv ikke indebærer økonomiske konsekvenser eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. For denne del vil der ved udnyttelse af lovforslagets bemyndigelser dog kunne være økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet, som vil blive kvantificeret i forbindelse med den konkrete udmøntning af bemyndigelserne i bekendtgørelser på området.

Det forventes, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 1, vil blive udnyttet til at fastsætte regler om tilladelsesbaseret jagt på ulv, herunder kvotejagt. For erhvervslivet forventes det, at denne udmøntning vil medføre positive økonomiske konsekvenser, idet en tilladelsesbaseret jagt på ulv vil indebære, at virksomhederne kan udleje jagtretten til deres jagtarealer med henblik på jagt på ulv. Samtidig forventes det, at jagt på ulv, herunder kvotejagt, vil medføre et fald i antallet af husdyr, der skades eller omkommer som følge af ulveangreb.

Endvidere forventes det, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 1, vil blive udnyttet til at fastsætte regler, der tillader kvotejagt på dåvildt på Bornholm. For erhvervslivet forventes det, at denne udmøntning vil medføre positive økonomiske konsekvenser, idet virksomhederne vil kunne udleje jagtretten på deres jagtarealer med henblik på jagt på dåvildt. Baggrunden er, at det i dag alene er tilladt at jage dåkalve på Bornholm.

Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås en ny § 38 a, hvorefter ministeren for natur og dyrevelfærd, jf. § 38 a, stk. 1, vil kunne få adgang til enhver privat ejendom mod behørig legitimation og uden retskendelse for at regulere problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker, jf. lovens § 37, stk. 1, nr. 1. Endvidere følger det af det foreslåede § 38 a, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, at ejendomsretten til en nedlagt problemulv efter denne bestemmelse tilkommer ministeren eller den, som ministeren bemyndiger til at udføre foranstaltningen.

I forhold til den foreslåede § 38 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, bemærkes det, at jagt på ulv ikke er tilladt i dag. Den foreslåede bestemmelse vil derfor hverken medføre positive eller negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, idet virksomhederne i dag ikke kan udleje jagtretten til deres jagtarealer med henblik på jagt på ulv.

Erhvervsstyrelsen har vurderet, at lovforslaget ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet.

**5. Administrative konsekvenser for borgerne**

De foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 1, 3 og 4, er udformet som bemyndigelser og indebærer ikke i sig selv administrative konsekvenser for borgerne. For denne del af lovforslaget vil det være den konkrete udmøntning af bemyndigelserne i bekendtgørelser på området, som kan medføre administrative konsekvenser for borgerne.

Efter de foreslåede bemyndigelsesbestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, kan ministeren for natur og dyrevelfærd fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra myndighederne om forhold, som er omfattet af denne lov, af regler udstedt i medfør af denne lov eller af EU-retsakter om forhold omfattet af loven, skal foregå digitalt. Endvidere kan ministeren fastsætte nærmere regler om den digitale kommunikation, herunder om anvendelse af digitale selvbetjeningsløsninger, bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Det forventes, at bemyndigelserne i lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, skal anvendes til at fastsætte regler om, at de borgere, der skal deltage i tilladelsesbaseret jagt i henhold til regler udstedt i medfør af den foreslåede bemyndigelse i lovforslagets § 1, nr. 1, skal registrere sig i et it-system og løbende indberette nedlagt vildt digitalt til myndighederne. En registrering i it-systemet skal bl.a. sikre, at der kan ske den nødvendige digitale kommunikation mellem borgerne og myndighederne om jagtens, herunder kvotejagtens, status.

Med lovforslagets § 1, nr. 2, er der foreslået en ny § 38 a, hvorefter ministeren for natur og dyrevelfærd, jf. § 38 a, stk. 1, mod behørig legitimation og uden retskendelse vil kunne skaffe sig adgang til enhver privat ejendom for at regulere problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker, jf. § 37, stk. 1, nr. 1. Denne del af lovforslaget indebærer både negative og positive konsekvenser for borgerne.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 2, indebærer på den ene side negative administrative konsekvenser for borgerne, idet ministeren for natur og dyrevelfærd vil være bemyndiget til at skaffe sig adgang til private ejendomme uden retskendelse for at regulere problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker i henhold til hensynet i jagt- og vildtforvaltningslovens § 37, stk. 1, nr. 1. Bestemmelsen indebærer på den anden side positive administrative konsekvenser for borgerne, idet ministerens anvendelse af bemyndigelsen medfører, at ministeren ikke skal varsle, partshøre og påbyde grundejeren at udføre foranstaltningen selv, jf. den gældende § 38, stk. 1, i jagt- og vildtforvaltningsloven.

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd har foreslået bestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 2, idet det efter ministeriets opfattelse er nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed og dermed borgernes tryghed at tilvejebringe en hjemmel til straks at kunne regulere de problemulve, der befinder sig på en privat ejendom, når de af myndighederne vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker.

Udfordringen er i dag, at sagsbehandling efter jagt- og vildtforvaltningslovens § 38 (herunder varsling, partshøring og efterfølgende påbud til grundejeren) de facto medfører en meget høj risiko for, at øjemedet forspildes, da ulve kan bevæge sig over mange km pr. døgn. For yderligere oplysninger om sagsbehandling efter jagt- og vildtforvaltningslovens § 38 henvises der til bemærkningerne under lovforslagets pkt. 2.2.1.

## 6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget og den forventede udmøntning heraf indebærer ikke konsekvenser for klimaet.

## 7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget og den forventede udmøntning heraf indebærer ikke konsekvenser for miljøet og naturen.

Lovforslagets § 1, nr. 1, er en bemyndigelsesbestemmelse, som i sig selv ikke medfører miljø- og naturmæssige konsekvenser. Det forventes, at bemyndigelsen i § 1, nr. 1, vil blive anvendt til at fastsætte regler for tilladelsesbaseret jagt på ulve, forudsat at dette sker i overensstemmelse med EU-retten, herunder habitatdirektivet.

Endvidere vil § 1, nr. 2, muliggøre regulering af enkelte ulve, hvis de vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker, hvilket ligeledes skal ske i overensstemmelse med EU-retten, herunder habitatdirektivet.

## 8. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets § 1, nr. 1, indeholder forslag til en bemyndigelse til, at ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at visse vildtarter i nærmere bestemte områder må jages under nærmere angivne rammer. De konkrete krav (fx tilladte jagtarealer, perioder og kvoter) vil følge af de relevante bestemmelser udstedt ved bekendtgørelse i medfør af den foreslåede bemyndigelse. Den foreslåede bemyndigelse forventes på sigt bl.a. udmøntet til at iværksætte foranstaltninger om tilladelsesbaseret jagt på ulv i overensstemmelse med habitatdirektivets artikel 14.

Da ulven er opført på habitatdirektivets bilag V, er Danmark forpligtet til at sikre, at foranstaltninger om jagt på denne art er forenelig med opretholdelsen eller genopretningen af en gunstig bevaringsstatus for arten, jf. direktivets artikel 14 og den dertilhørende domstolspraksis fra EU-Domstolen. Den administrative udmøntning ved bekendtgørelse vil ske i overensstemmelse hermed.

Lovforslagets § 1, nr. 2, indeholder forslag til en bemyndigelse til, at ministeren for natur og dyrevelfærd mod behørig legitimation og uden retskendelse har adgang til enhver privat ejendom for at regulere problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker, jf. § 37, stk. 1, nr. 1.

Den foreslåede bemyndigelse forventes først og fremmest anvendt til at regulere ulve, der udviser en direkte farlig adfærd, der kan dokumenteres ved, at ulven ved en atypisk adfærd tidligere har angrebet et menneske. Endvidere forventes bemyndigelsen anvendt til at regulere en ulv, hvis tilvænning til mennesker er fremskreden i en sådan grad, at det af ministeriets myndigheder er naturfagligt vurderet, at regulering er nødvendig (proportional) af hensyn til den offentlige sikkerhed. Reguleringen af sådanne problemulve vil kunne foretages i overensstemmelse med habitatdirektivets artikel 16.

Udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse i den nyaffattede § 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, og anvendelse af den foreslåede bestemmelse i den nye § 38 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, vil ske i overensstemmelse med habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009).

## 9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den X.X til X.X. været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

15. juni fonden, 92-gruppen, Advokatrådet/advokatsamfundet, A. P. Møller fonden, Akademirådet, Arkitektforeningen, Amnesty International, Biologiforbundet, Bæredygtigt Landbrug, COWI A/S, Dalgas, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Agronomforening, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Botanisk Forening, Dansk Camping Union, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Falkejagtklub, Dansk Falkoner Klub, Dansk Fåreavl, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Industri, Dansk Journalistforbund, Dansk Juletræer, Dansk Kennel Klub, Dansk Landbrugsrådgivning (DLBR), Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pattedyrforening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Selskab for Miljøret, Dansk Skovforening, Dansk Træforening, Dansk Træinformation, Dansk Vandrelaug, Danske Advokater, Danske Lammeprodukter, Danske Landskabsarkitekter, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Medier, Danske Svineproducenter, Danske Regioner, Danske Træindustrier, Danske Ørredsøer, De unge Biodiversitets-ambasaddører,Det Dyreetiske Råd, Det Grønne Museum, Den Danske Naturfond, Den Danske Landinspektørforening, DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Politik og Strategi, Dyrenes Beskyttelse, Dyrehandlernes Brancheforening,Dyreværnsorganisationernes Samarbejdsorganisation (DOSO), EnviNa Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige, Entomologisk Forening, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), FAB Foreningen af Byplanlæggere, Ferskvandsfiskeriforeningen, Foreningen af Danske Buejægere, Foreningen af Fredningsnævnsformænd i Danmark og disses suppleanter, Foreningen Danske Herregårdsjægere, Foreningen for Skånsomt Kystfiseri Producentorganisation, Friluftsrådet, Greenpeace Danmark, Hedeselskabet, HK-Kommunal Miljøudvalg, Historiske Huse, Jagttegnslærerforeningen, Jysk Jæger Og Landbrugslaug, Kammeradvokaten, KL, LandBoUngdom, Landbrug & Fødevarer,Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Frie

bønder – Levende land, Landsforeningen Praktisk Økologi, Miljø- og Fødevareklagenævnet, Moesgård Museum, Nationalpark Thy, sekretariatet, Nationalpark Mols Bjerge, sekretariatet, Nationalpark Vadehavet, Nationalpark Skjoldungernes Land, Natur og Ungdom, NOAH, Nordea fonden, Nordjysk Falkonertjeneste, Praktiserende Landinspektørers Forening, Rambøll Danmark, RealDania, Retspolitisk Forening, Rådet for Grøn omstilling, Sammenslutningen af Danske Småøer, SEGES, Skovdyrkerne, Skydebaneforeningen Danmark, Skov & Landskab (Københavns Universitet), Småskovsforeningen Danmark, Teknologisk Institut, Ulvetid, Verdensnaturfonden (WWF), Verdens Skove, Vildtforvaltningsrådet, Villum-fonden, Økologisk Landsforening, WSP, Aage V. Jensens fond, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Københavns Universitet, RUC – Roskilde Universitetscenter og Syddansk Universitet.

| **10. Sammenfattende skema** | | |
|---|---|---|
| | Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«) | Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«) |
| Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner | Ingen. | Det vurderes, at lovforslaget direkte medfører merudgifter for staten på 0,57 mio. kr. årligt.<br><br>Det vurderes, at den forventede udnyttelse af bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 1, vil medføre statslige udgifter på 4,5 mio. kr. i 2027, faldende til 1,9 mio. kr. fra 2028 og frem. |
| Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner | Ingen. | Ingen. |
| Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v. | Forslaget forventes ved udmøntningen at medføre positive konsekvenser som følge af nye muligheder for at udleje jagtretten på | Ingen. |

UDKAST

| | | |
|---|---|---|
| | virksomhedernes jagtarealer til jagt på ulv og voksne dyr af dåvildt, herunder hjorte større end spidshjorte. | |
| Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. | Ingen. | Ingen. |
| Administrative konsekvenser for borgerne | Forslaget forventes at medføre direkte positive konsekvenser som følge af ministerens adgang uden retskendelse til private ejendomme for at regulere problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker, idet grundejeren i disse tilfælde ikke skal meddeles et påbud om at udføre foranstaltningen selv, jf. § 38 i jagt- og vildtforvaltningsloven. | Forslaget forventes at medføre direkte negative konsekvenser som følge af ministerens adgang uden retskendelse til private ejendomme for at regulere problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker.<br><br>Endvidere forventes der ved udmøntningen af lovforslaget negative konsekvenser som følge af de forventede krav til digital kommunikation under tilladelsesbaseret jagt, herunder borgernes digitale registreringer og indberetninger. |
| Klimamæssige konsekvenser | Ingen. | Ingen. |
| Miljø- og naturmæssige konsekvenser | Ingen. | Ingen. |
| Forholdet til EU-retten | Udmøntningen af den foreslåede § 1, nr. 1, og anvendelse af den foreslåede § 1, nr. 2, vil ske under overholdelse af EU-retten, herunder habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009). | |
| Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke- | Ja | Nej<br><br>X |

UDKAST

| | | | |
|---|---|---|---|
| | erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X) | | |

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser*

*Til § 1*

Til nr. 1

Efter den gældende § 5 i lov om jagt og vildtforvaltning kan miljøministeren (nu ministeren for natur og dyrevelfærd) fastsætte regler om, at visse vildtarter i nærmere bestemte områder kun må jages efter tilladelse fra ministeren.

Det foreslås, at § 5 nyaffattes således, at ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at visse vildtarter, herunder ulv, i nærmere bestemte områder må jages under nærmere angivne rammer.

Formålet med den foreslåede nyaffattelse er at modernisere og fremtidssikre bestemmelsen, således at ministeren fremover bemyndiges til at kunne fastsætte de nødvendige specifikke materielle krav til tilladelsesbaseret jagt. Ministeren vil kunne udstede regler om forskellige variationer og konstellationer af tilladelsesbaseret jagt, herunder forskellige former for kvotejagt (eksempelvis åben kvotejagt), samt regler om, at der i forbindelse hermed indføres underliggende arealkrav (fx at jagten begrænses til x antal vildt pr. x ha). Den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen vil endvidere medføre, at ministeren fremover utvivlsomt kan anvende bemyndigelsen til at fastsætte regler om tilladelsesbaseret jagt på ulv.

Ved anvendelse af tilladelsesbaseret åben kvotejagt er det muligt at styre jagtudtaget af en given art, herunder fordelingen af alder og køn, mere præcist end hvad der er muligt ved anvendelse af både almindelig jagttid efter lovens § 3, stk. 2 og 3, og kvoteordninger med individuelt tildelte kvoter. En forvaltning med åben kvotejagt vil derfor som udgangspunkt være særligt egnet i forbindelse med jagt på fåtallige arter, hvor udtaget skal være ret begrænset, og for jagt på arter, hvor der er behov for en præcis og løbende styring af udtaget på køns- og aldersniveau.

Ved tilladelsesbaseret åben kvotejagt forstås i almindelighed jagt, hvor der fastsættes en samlet fælleskvote, hvorefter jagten er fri for alle deltagende jægere, indtil kvoten er opbrugt. Baseret på forudgående bestandsoptællinger beslutter myndigheden på forhånd, hvor mange dyr af forskelligt køn og alder, som må nedlægges i et givent område. De deltagende jægere er forpligtigede til at rapportere nedlagte dyr øjeblikkeligt, samt at holde sig løbende orienteret om, hvor mange dyr, som er tilbage på kvoten. Når kvoten er opfyldt, lukker jagten umiddelbart. Åben kvotejagt anvendes i dag i fx Sverige i forbindelse med jagt på bl.a. ulv og los.

En tilladelsesbaseret jagt, herunder kvotejagt, på ulv og andre bilag V-arter vil i henhold til habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr

og planter) enten forudsætte, at arten i Danmark er i gunstig bevaringsstatus eller positiv bestandsudvikling, som leder frem mod gunstig bevaringsstatus. Herudover må en udtagning inden for en fastsat kvote ikke forringe eller modvirke denne udvikling.

Det er ministeriets forventning at udnytte bemyndigelsen til at fastsætte regler om tilladelsesbaseret åben kvotejagt på ulve, så snart der foreligger det tilstrækkelige data- og vidensgrundlag herfor.

Med den foreslåede ordning vil reguleringen af den danske ulvebestand kunne tilrettelægges således, at det løbende sikres, at den danske ulvebestand ikke er større end nødvendigt for at overholde Danmarks EU-retlige forpligtelser. Det er ambitionen at sikre, at den danske ulvebestand ikke er større end nødvendigt for at overholde Danmarks EU-retlige forpligtelser.

Hensynet til at forebygge fremtidige problemulve vil indgå som et af flere parametre ved tilrettelæggelse af jagt på ulve.

Tilladelsesbaseret jagt efter den foreslåede bestemmelse skal anses som en undtagelse til udgangspunktet om, at vildtarter forvaltes via jagttider efter regler udstedt i medfør af lovens § 3, stk. 2 og 3, når der af hensyn til bestandene er behov for en højere grad af præcision i det samlede jagtlige udtag (det antal af vildt, herunder alders- og kønsmæssigt, der udtages fra bestandens samlede antal).

For så vidt angår hjortevildt forventer ministeriet i første omgang at anvende bemyndigelsen til at gennemføre et pilotprojekt med tilladelsesbaseret åben kvotejagt på dåvildt på Bornholm. Det er forventningen, at pilotprojektet vil være underlagt nærmere materielle krav for jægerne samt for jagtens udførelse og omfang, herunder bl.a. regler om registrerings- og indberetningspligter samt, at der for den enkelte ejendom maksimalt må nedlægges én dåhjort større end spidshjort pr. påbegyndt 100 ha (arealkrav).

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 38, stk. 1, i jagt- og vildtforvaltningsloven, at miljøministeren (nu ministeren for natur og dyrevelfærd) kan pålægge en grundejer at foretage nærmere angivne foranstaltninger til varetagelse af de hensyn, der er nævnt i lovens § 37, stk. 1, nr. 1-5. Ved nærmere angivne foranstaltninger forstås i praksis regulering af vildt, herunder bekæmpelse heraf.

Ministerens adgang til at pålægge en grundejer at foretage nærmere angivne foranstaltning indebærer, at ministeren skal meddele et påbud til grundejeren, hvilket bl.a. forudsætter en forudgående varsling og partshøring. Hvis grundejeren ikke efterkommer et meddelt påbud inden fristens udløb, kan ministeren lade foranstaltningen udføre, jf. § 38, stk. 2, i jagt- og vildtforvaltningsloven. For gældende ret henvises der i øvrigt til pkt. 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes en ny *§ 38 a* i jagt- og vildtforvaltningsloven. Ifølge det foreslåede *§ 38 a, stk. 1, 1. pkt.,* vil ministeren for natur og dyrevelfærd, mod behørig legitimation og uden retskendelse

kunne skaffe sig adgang til enhver privat ejendom for at regulere problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker i henhold til hensynet i lovens § 37, stk. 1, nr. 1.

Ved problemulve forstås almindeligvis ulve, som mangler instinktiv skyhed overfor mennesker, ulve der færdes i byområder, trods forsøg på bortskræmning, ulve der er til fare for mennesker, ulve der angriber hunde, samt ulve der angriber husdyr bag ulvesikrede hegn.

Den foreslåede bestemmelse forudsætter, at problemulven vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker. En problemulv anses efter bestemmelsen for at udgøre en væsentlig fare, hvis den som følge af en atypisk adfærd har angrebet et menneske, eller hvis dens tilvænning til mennesker (habituering) i øvrigt er fremskreden i en sådan grad, at myndighederne samlet set vurderer, at problemulven udgør en væsentlig fare for mennesker.

I sagens natur forudsætter den foreslåede bestemmelse som udgangspunkt en samlet og konkret naturfaglig risikovurdering fra myndighederne af problemulvens adfærd, hvorfor det med det foreslåede ikke er muligt at opstille udtømmende kriterier herfor. En risikovurdering vil bl.a. baseres på hyppigheden af ulvens kontakt til mennesker er, herunder om ulven aktivt søger kontakt (under ca. 30 m), om ulven har mistet sin skyhed og flugtreaktion over for mennesker, samt om ulven i øvrigt udviser atypisk adfærd, herunder for dens køn og alder. Tilvænning til mennesker sker som regel gradvist over en længere periode ved positiv kontakt til mennesker, herunder ved fodring.

For at få adgang til en privat ejendom er det derfor en forudsætning for anvendelse af den foreslåede bestemmelse, at der foreligger dokumentation for, at problemulven, der befinder sig på ejendommen, enten har angrebet et menneske som følge af en atypisk adfærd, eller at det af myndighederne under ministeriet er naturfagligt vurderet, at problemulvens tilvænning til mennesker er fremskreden i en sådan grad, at regulering er nødvendig og proportional for at undgå angreb på mennesker.

Fra dansk vildtforvaltningspraksis kan nævnes den problemulv, der blev reguleret den 13. august 2026 ved Nørre Nebel (Nørre Nebel-ulven). Nørre Nebel-ulven er et eksempel på en ulv, hvis tilvænning til mennesker var fremskreden i en sådan grad, at den blev vurderet til at udgøre en væsentlig fare for mennesker. Nørre Nebel-ulven blev bl.a. set løbe rundt i private haver med legende børn og tæt på en restaurant. Den pågældende ulv havde udvist en progressiv habituering til menneskers tilstedeværelse, hvorved den gradvist havde mistet sin naturlige skyhed og flugtreaktion. Myndighederne vurderede, at ulven samlet set udgjorde en uforudsigelig sikkerhedsrisiko og dermed en væsentlig fare for mennesker.

Ifølge det foreslåede *§ 38 a, stk. 1, 2. pkt.,* tilkommer ejendomsretten til en nedlagt problemulv ministeren eller den, som ministeren bemyndiger til at udføre foranstaltningen. Den foreslåede bestemmelse udgør en undtagelse til den fortolkningspraksis, der følger af § 14, stk. 1, i jagt- og vildtforvaltningsloven, hvorefter vildt, der nedlægges på en ejendom, tilhører ejeren af den pågældende ejendom eller den, der har brugsretten over ejendommen eller en midlertidig brugsret til jagtretten.

Det forventes, at bemyndigelserne i den foreslåede *§ 38 a* vil blive delegeret til Naturstyrelsen.

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd bemærker, at et eventuelt erstatningsansvar som følge af et økonomisk tab, som grundejeren lider ved den udførte foranstaltning, skal behandles efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

Adgang til en privat ejendom vil så vidt muligt ske efter forudgående meddelelse til grundejeren.

Til nr. 3

Efter den gældende § 52 c, stk. 1, i lov om jagt vildtforvaltning, kan ministeren fastsætte regler om, at anmeldelser, registreringer, ansøgninger og efterfølgende indberetninger i medfør af lovens regler eller regler udstedt i medfør heraf skal indsendes digitalt, og at kommunikation i forbindelse hermed skal foregå digitalt mellem ministeren og ansøgerne.

Det foreslås, at *§ 52 c, stk. 1*, nyaffattes således, at ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra myndigheder om forhold, som er omfattet af denne lov, af regler udstedt i medfør af denne lov eller af EU-retsakter om forhold omfattet af loven, skal foregå digitalt.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren kunne indføre krav om obligatorisk digital kommunikation for de områder omfattet af loven, hvor det vurderes hensigtsmæssigt, uanset om kommunikationen foregår i forbindelse med en konkret anmeldelse, registrering, ansøgning eller indberetning. Dette kan bl.a. være som følge af et overordnet hensyn til at opnå en mere effektiv sagsbehandling på et givent område, at visse sager forudsætter en vis sikkerhed for borgerens eller virksomhedens identitet, eller hvor det følger af EU-retten. Ministeren vil endvidere kunne fastsætte regler om betingelser for undtagelse fra pligten til at kommunikere digitalt.

Ved fastsættelse af regler om obligatorisk digital kommunikation er der tale om en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om, at der er formfrihed for borgerne og virksomhederne, når de henvender sig til offentlige myndigheder. Dette følger bl.a. af bemærkningerne til forvaltningslovens § 32 a, jf. Folketingstidende 2001-02/2, tillæg A, s. 2062 ff.

Den foreslåede bestemmelse vil kunne udmøntes således, at skriftlige henvendelser m.v. om forhold, som er omfattet af loven, af regler i udstedt i medfør af loven eller af EU-retsakter om forhold omfattet af loven, ikke anses for modtaget, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde. Hvis en henvendelse sendes på en anden måde end den foreskrevne, herunder pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt i forvaltningslovens § 7, stk. 1, at myndigheden har pligt til at vejlede om, hvordan manglerne kan afhjælpes.

Det er Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds vurdering, at en afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale kommunikation er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, hvorved de almindelige forvaltningsretlige regler og principper finder anvendelse.

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd forventer, at den foreslåede bestemmelse bl.a. vil blive udnyttet til at fastsætte de nærmere krav om obligatorisk digital kommunikation for tilladelsesbaseret jagt med hjemmel i den foreslåede nyaffattelse af § 5 i jagt- og vildtforvaltningsloven, herunder for det forventede pilotprojekt for åben kvotejagt på dåvildt på Bornholm. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, ovenfor.

Til nr. 4

Efter den gældende § 52 c, stk. 1, i lov om jagt og vildtforvaltning, kan ministeren for natur og dyrevelfærd fastsætte regler om, at anmeldelser, registreringer, ansøgninger og efterfølgende indberetninger i medfør af lovens regler eller regler udstedt i medfør heraf skal indsendes digitalt, og at kommunikation i forbindelse hermed skal foregå digitalt mellem ministeren og ansøgerne.

Det foreslås, at der i *§ 52 c* indsættes et nyt stk. 2, således at det præciseres, at ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af digitale selvbetjeningsløsninger, bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren bl.a. kunne fastsætte regler om, at visse former for digital kommunikation skal ske via konkrete digitale selvbetjeningsløsninger eller i et særligt digitalt format o.l.

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd forventer, at bestemmelsen bl.a. vil blive udnyttet i regler om tilladelsesbaseret jagt med hjemmel i den foreslåede nyaffattelse af § 5 i jagt- og vildtforvaltningsloven, herunder for det forventede pilotprojekt for åben kvotejagt på dåvildt på Bornholm. For ordninger med tilladelsesbaseret jagt, herunder for pilotprojektet, forventer ministeriet, at der bl.a. vil blive fastsat krav om, at jægerne skal registrere sig via særlige digitale selvbetjeningsordninger, og at jægerne skal indberette nedlagt vildt via særlige it- eller mobilløsninger. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, ovenfor.

*Til § 2*

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2027.

UDKAST

**UDKAST**
(Version 19. november 2026)

**Bilag 1**

**Lovforslaget sammenholdt med gældende lov**

| *Gældende formulering* | *Lovforslaget* |
|---|---|
| | **§ 1**<br>I lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 639 af 23. maj 2023, som ændret ved § 12 i lov nr. 322 af 2. april 2025, § 3 i lov nr. 654 af 11. juni 2025 og § 5 i lov nr. 263 af 11. februar 2026, foretages følgende ændringer: |
| **§ 5.** Miljøministeren kan fastsætte regler om, at visse vildtarter i nærmere bestemte områder kun må jages efter tilladelse fra ministeren. | **1.** *§ 5* affattes således:<br>»**§ 5.** Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at visse vildtarter, herunder ulv, i nærmere bestemte områder må jages under nærmere angivne rammer.« |
| | **2.** Efter § 38 indsættes:<br>»**§ 38 a.** Ministeren for natur og dyrevelfærd har mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til enhver privat ejendom for at regulere problemulve, der vurderes at udgøre en væsentlig fare for mennesker, jf. § 37, stk. 1, nr. 1. Ejendomsretten til en nedlagt problemulv efter 1. pkt. tilkommer ministeren eller den, som |

UDKAST

| | |
|---|---|
| | ministeren bemyndiger til at udføre foranstaltningen.« |
| **§ 52 c.** Ministeren kan fastsætte regler om, at anmeldelser, registreringer, ansøgninger og efterfølgende indberetninger i medfør af lovens regler eller regler udstedt i medfør heraf skal indsendes digitalt, og at kommunikation i forbindelse hermed skal foregå digitalt mellem ministeren og ansøgerne.<br><br>*Stk. 2-4.* --- | **3.** *§ 52 c, stk. 1,* affattes således:<br>»Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra myndigheder om forhold, som er omfattet af denne lov, af regler udstedt i medfør af denne lov eller af EU-retsakter om forhold omfattet af loven, skal foregå digitalt.« |
| | **4.** I *§ 52 c* indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:<br>»*Stk. 2.* Ministeren kan fastsætte regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af digitale selvbetjeningsløsninger, bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.«<br>Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5. |

UDKAST